

FGU – arbejdet i Skabelongruppen /MSS

I forbindelse med den konkrete udformning af indholdet i FGU nedsætter Undervisningsministeriet en række arbejdsgrupper, der skal udforme først skabeloner til læreplaner og dernæst fagbilag, dels læreplanerne og fagbilagene til de enkelte fagområder. En af grupperne er allerede i fuld gang, nemlig Skabelonarbejdsgruppen. Charlotte Dahlberg og André Gremaud fra PSFs bestyrelse deltager i arbejdet.

Det konkrete arbejde i gruppen er selvsagt fortroligt, men Charlotte og André fortæller her generelt om, hvad der skal komme ud af arbejdet og hvilke overvejelser, de selv finder vigtigt at bidrage med til gruppens arbejde.

Hvad er en skabelon?

En skabelon er den overordnede ramme omkring den beskrivelse, der ligger for hvert enkelt fag. Det er vigtigt at skelne mellem to typer skabeloner. Den ene, *skabelon for læreplaner*, skal bruges til at beskrive bl.a. indhold og mål for fagene i den almene grunduddannelse, AGU, altså dansk, matematik, engelsk, osv. Den anden, *skabelon for fagbilag*, skal bruges til at beskrive bl.a. indhold og mål for de faglige temaer eller værkstedsfag i produktionsgrunduddannelsen, PGU og erhvervsgrunduddannelsen, EGU, altså fx 'mad og sundhed', 'motor og mekanik' osv.

Arbejdsgruppen har til opgave at fastlægge faglige temaer, fagrække, prøve- og evalueringsformer, arbejdsformer og samspil mellem fag samt at beskrive relationen mellem NQF og de faglige mål. Vi skal udarbejde en vejledning, som de kommende fagbilags- og læreplansudvalg skal arbejde ud fra, og vi skal vedlægge et eksempel på udfyldelse.

Hvad er arbejdsgruppens opgave?

Vi bruger meget tid på at diskutere og formulere vejledningerne til de to skabelontyper. Senere udfyldes skabelonerne så med konkret indhold af de faggrupper, der først nedsættes, når vi er færdige med vores arbejde. Vejledningerne anviser, hvordan et fags indhold bør beskrives, hvilke arbejds- og undervisningsformer der forventes anvendt, hvordan elevernes kompetencer måles, hvilke prøveformer, der skal være osv.

Derfor bliver det afgørende, at de, der skal give skabelonerne konkret indhold, får den bedst mulige praksis med over i FGU. Det bedste fra produktionsskolernes værksteder og fra undervisningen på såvel produktionsskoler, KUU og VUC, skal bringes ind i den nye skoleform.

Arbejdet med at sætte en fornuftig ramme for indholdet i FGU er krævende, ikke mindst fordi FGU loven endnu ikke er vedtaget og bekendtgørelserne, der uddyber loven først kommer i løbet af foråret 2019.

Hvordan er arbejdet struktureret?

Hele arbejdsgruppen består af 17-18 personer, der hver især er indkaldt i kraft af deres kompetencer indenfor området. 4-5 af gruppens medlemmer er embedsmænd, og 2 af os repræsenterer så altså produktionsskolerne. Helt konkret er der afsat 4 møder i perioden 31.1.-5.4.2018.

Gruppens arbejde skal godkendes af andre af flere omgange. Først vil der være en referencegruppe med interesseorganisationerne (herunder PSF), senere skal forslagene forelægges ministeren og hele aftalekredsen, dvs. samtlige Folketingets partier. Der er altså mange, der kan øve indflydelse undervejs, inden det færdige resultat foreligger.

Hvad finder I, er det vigtigste at bringe ind i arbejdet?

Det er vores opgave at repræsentere produktionsskolerne bredt og dermed også den pædagogik, som FGU skal hvile på skuldrene af. Vores tilgang har derfor været at tage et tekstnært udgangspunkt i aftaleteksten og arbejde for at produktionsskolernes pædagogik bliver indskrevet i skabelonen. Derudover er det vores opgave at sørge for at skabelonen bliver udformet, så den kan rumme en så mangfoldig og bred målgruppe, som de forberedende tilbud allerede rummer i dag.

Det måske allervigtigste spørgsmål, vi skal forholde os til, er: Hvordan vil FGU blive at være elev i? Hvis den kommer til at ligne de skoleagtige tilbud for meget, har vi fejlet – for det er netop ikke meningen.

Hvis ikke før, så når man kommer i gang med læreplaner og fagbilag, bliver det ganske tydeligt, at vi er på vej ind i en ny verden: De formelle uddannelser. Her kommer man ikke udenom netop 'det formelle'. Meget, som vi i produktionsskolerne hidtil har haft stor frihed til selv at bestemme, skal fremover holdes i mere stramme tøjler – fx gennem skabelonerne. Den vanskelige opgave bliver at holde fast i de metoder og principper, vi har haft så gode erfaringer og resultater med – samtidig med, at vi opfylder de mere formelle krav.

Kan en sådan formalisering ske, uden at vi mister vores grundlæggende virkemidler? Fx de meningsfulde opgaver gennem rigtig produktion? Eleven, der lærer gennem egne erfaringer med disse opgaver osv.?

Det vi ved, er, at det kræver særdeles stor opmærksomhed på, hvordan de mange gode hensigter bliver omsat til konkret virkelighed for de unge. At sikre det, må være vores fornemste opgave.

Følgende passager i aftaleteksten er vigtige i forhold til arbejdet:

”Den nye uddannelse står på skuldrene af især produktionsskolernes værkstedspædagogik, der kombineret med VUC’s almenundervisning skal ruste de unge fagligt, personligt og socialt til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller at få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.” (s.3)

”Etableringen af den nye uddannelse skal tage udgangspunkt i de unge og derfor reducere kompleksiteten, styrke sammenhængen og løfte den samlede kvalitet i uddannelsesindsatsen for målgruppen.” (s.4)

”FGU bygges op, så den imødekommer målgruppens mangfoldighed, og så den tilbyder målgruppen passende udfordringer og trygge rammer. Den nye uddannelse tager udgangspunkt i produktionsskolernes særlige pædagogik kombineret med de almenfaglige elementer fra VUC. Den skal således bygge på styrkerne fra eksisterende forberedende tilbud, men inden for en ny ramme i et inkluderende læringsmiljø.” (s. 4)

”Aftalepartierne er enige om, at uddannelsen skal bidrage til at fremme social mobilitet, og at alle unge skal have mulighed for at udvikle deres fulde potentiale uanset social baggrund. FGU skal hovedsageligt forberede de unge til en erhvervsuddannelse, men skal også give mulighed for undervisning, der kan kvalificere til optagelse på hf og andre gymnasiale uddannelser. Samtidig skal uddannelsen give mulighed for, at en mindre gruppe unge får et kvalificeret fundament for – med et kompetencebevis i hånden – at opnå beskæftigelse på et ufaglært arbejdsmarked.” (s. 5)

”Fælles for lærerplaner og fagbilag er, at de skal tage udgangspunkt i målgruppen og derfor være praksisrettede og give grundlag for en undervisning, der adskiller sig markant fra de traditionelle undervisningsformer, som ikke er den rigtige metode at nå mange i målgruppen.” (s. 12)